

Ditt ekologiska tassavtryck

Har du ett djur hemma? En härlig hund eller en gosig liten katt? Eller ett marsvin kanske? Själv har jag just nu två katter, en gammal, tjock och lat och en ettrig, ung och tanig. Att det blev två katter var kanske inte riktigt meningen, men de behövde båda ett nytt hem ... så det var ju lite synd om dem.

Katterna gör mig i alla fall glad och lugn, (i alla fall den gamla). Men som så ofta med saker så finns det även en baksida med det här att ha husdjur. Hur går de lurviga familjemedlemmarna ihop med miljötänk? Själv äter jag vegetariskt, tänker på att försöka köpa efter säsong, inte slänga mat och att köpa närodlat om det går. Men vad är det mina katter äter egentligen? Inte är det närodlat i alla fall ... och förmodligen är köttet inte ekologiskt heller. I bantningsfodret den gamla tjockisen får finns det mycket spännande, som t ex. Och i den andra kattens aktivmat så är det inte mycket bättre, även det verkar innehålla mer rena köttprodukter.

Några forskare i Nya Zeeland har tagit fasta på det här med kilmät och husdjur. Enligt deras studie har en stor hund ett ekologiskt tassavtryck som motsvarar 1,1 hektar per år. Detta är den markyta som behövs för att ta fram den mat hunden behöver. Forskaren jämför detta avtryck med en stadsjeep, en 4,6-liters Toyota Land Cruiser, som körs 1 000 mil per år. En sådan bil förbrukar en energimängd som motsvarar 0,41 hektar. Då räknar man också den energi som gick åt till att bygga bilen.

Väljer man mellan man hunden och en flygresa blir det inte så mycket bättre. En resa från Nordeuropa till Mallorca ger ett avtryck på 0,37 hektar per person. Inte heller gör det så stor skillnad att skaffa sig en medelstor hund istället. Den behöver också en relativt stor yta på 0,84 hektar.

Vad ska man då göra om man älskar fyrbenta vänner? Jo, man tänker Paris Hilton och byter ned sig till en riktigt liten hund, eller om det känns bättre, byter djurslag till katt. Nu händer det nämligen något med siffrorna. En liten hunds eller katts fotavtryck beräknas motsvara 0,15 hektar. (Ok, två katter; 0,30 hektar ... det blir inga fler nu.)

I beräkningarna ovan är det bara djurens matvanor som är klimatbelastande. Hundar ska dock kunna äta till stor del vegetariskt kost om man skulle vilja ge hunden det, detta rekommenderas emellertid inte för katter. Byter man istället till mindre djur som kaniner eller marsvin blir situationen en annan, eftersom de äter enbart vegetabilier.

Men det behövs oftast mer än enbart mat till djuret. Man ska också tänka på att det tillkommer koppel, borstar, sandlåda, bur, leksaker – och kanske blir det extra resor till utställningar och träningar?

Både när det gäller mat och prylar kan man tänka likadant som när det gäller en själv och människofamiljen man lever i. Köp begagnat! På nätet eller av vänner, det går att hitta använda kattlådor, burar, matskålar och koppel. Gör dina egna leksaker. Vår lilla katt älskar sin kork i ett snöre, mer än någon tygmus vi kan köpa i djuraffären. Kanske kan ni hitta en gammal mattbit som kan spikas /limmas fast på en träbit istället för en klösbräda? Eller ta in en hel bit trädstam? Samåk till utställningar och träningar. Köp nedbrytbara bajspåsar. Låna dins syster hårbortse till den långhåriga (fråga först!).

Ge också ditt vegetariska djur mat utifrån säsong och kolla upp utbudet av ekologiskt katt- smådjurs- och hundfoder. Till hundar kan man även göra egen mat med vanliga enkla husmanskostråvaror, och har du råd så överlever katten troligen på bara ren kokt strömming som min mammas katt fick på 50-talet ... (Okej, den nedlät sig till att äta räkor ibland också.)

Topplista klimatsmarta pälsdjur:

Minigris – kan äta matrester! Ingen låda eller bur behövs.

Råtta – är små, kan äta samma mat som du, och lite torrfoder, t ex nötter och flingor.

Marsvin/Kanin – små och vegetarianer, behöver större bur och sele än råtten. Tar gärna hand om fula salladsblad och morotsblast.

Katt – äter enbart kött och behöver låda och bur. Dock antar vi att en lagårdskatt som tar möss är bättre än en innestorstadskatt som äter metallburksburkmat.

Mellanstor hund - behöver mer mat än katten och även om den kan äta en del av dina rester så behöver den "egen mat" också.

Stor hund – Äter mycket och i övrigt samma som ovan.

*Studien har gjorts av Robert Vale och Brenda Vale vid Victoria University i Wellington. De har specialiserat sig på beräkningar av det här slaget och delger sina resultat i boken *Time to Eat the Dog: The real guide to sustainable living*. En sammanfattning av deras arbete presenteras i tidskriften *New Scientist*.*

<http://www.dn.se/nyheter/sverige/hund-varre-for-miljon-an-stadsjeep>